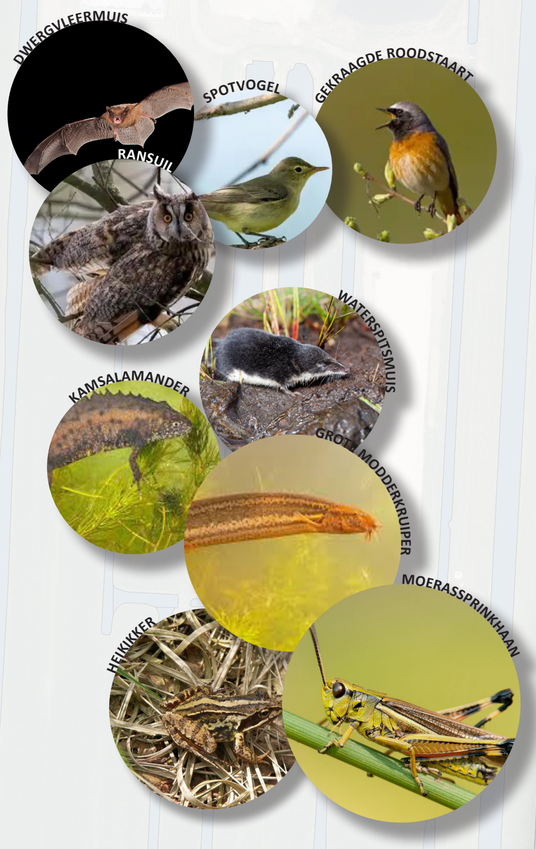
Voorlopig ontwerp natuurontwikkeling en EVZ (14 ha)

Krimpenerwaard

Natuurtypen Natuurontwikkeling 11 ha

Doelsoorten Natuurontwikkeling 11 ha

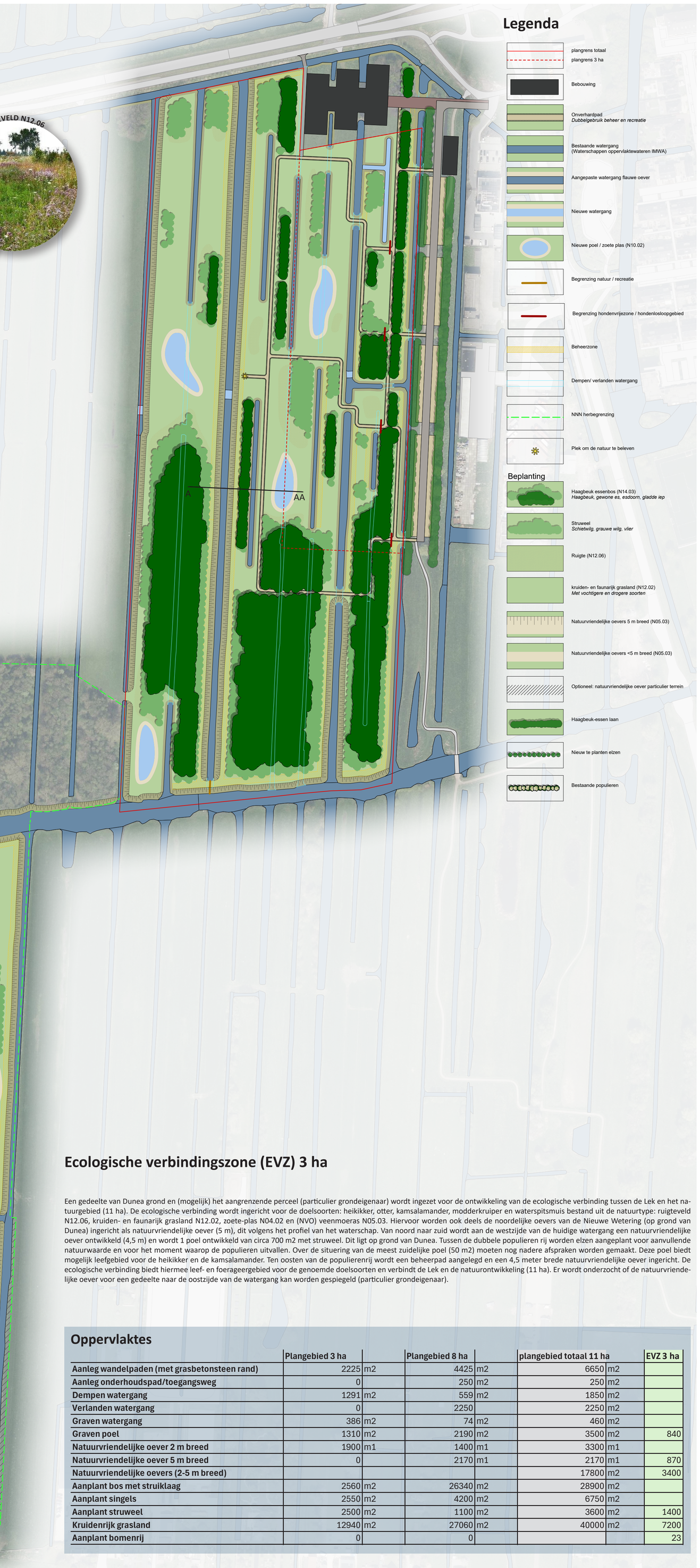

Natuurtypen EVZ 3 ha

Doelsoorten EVZ 3 ha

Legenda

- plangrens totaal
- plangrens 3 ha
- Bebouwing
- Onverhardpad
  Dubbelgebruik beheer en recreatie
- Bestaande watergang
  (Waterschappen oppervlaktewateren IMWA)
- Aangepaste watergang flauwe oever
- Nieuwe watergang
- Nieuwe poel / zoete plas (N10.02)
- Begrenzing natuur / recreatie
- Begrenzing hondenvrijezone / hondenlosloopgebied
- Beheerzone
- Dempen/ verlanden watergang
- NNN herbegrenzing
- Plek om de natuur te beleven

Beplanting

- Haagbeuk essenbos (N14.03)
  Haagbeuk, gewone es, esdoorn, gladde iep
- Struweel
  Schietwilg, grauwe wilg, vlier
- Ruigte (N12.06)
- kruiden- en faunarijk grasland (N12.02)
  Met vochtigere en drogere soorten
- Natuurvriendelijke oevers 5 m breed (N05.03)
- Natuurvriendelijke oevers <5 m breed (N05.03)
- Optioneel: natuurvriendelijke oever particulier terrein
- Haagbeuk-essen laan
- Nieuw te planten elzen
- Bestaande populieren

Ecologische verbindingszone (EVZ) 3 ha

Een gedeelte van Dunea grond en (mogelijk) het aangrenzende perceel (particulier grondeigenaar) wordt ingezet voor de ontwikkeling van de ecologische verbinding tussen de Lek en het natuurgebied (11 ha). De ecologische verbinding wordt ingericht voor de doelsoorten: heikikker, otter, kamsalamander, modderkruiper en waterspitsmuis bestand uit de natuurtype: ruigteveld N12.06, kruiden- en faunarijk grasland N12.02, zoete-plas N04.02 en (NVO) veenmoeras N05.03. Hiervoor worden ook deels de noordelijke oevers van de Nieuwe Wetering (op grond van Dunea) ingericht als natuurvriendelijke oever (5 m), dit volgens het profiel van het waterschap. Van noord naar zuid wordt aan de westzijde van de huidige watergang een natuurvriendelijke oever ontwikkeld (4,5 m) en wordt 1 poel ontwikkeld van circa 700 m2 met struweel. Dit ligt op grond van Dunea. Tussen de dubbele populieren rij worden elzen aangeplant voor aanvullende natuurwaarde en voor het moment waarop de populieren uitvallen. Over de situering van de meest zuidelijke poel (50 m2) moeten nog nadere afspraken worden gemaakt. Deze poel biedt mogelijk leefgebied voor de heikikker en de kamsalamander. Ten oosten van de populierenrij wordt een beheerpad aangelegd en een 4,5 meter brede natuurvriendelijke oever ingericht. De ecologische verbinding biedt hiermee leef- en foerageergebied voor de genoemde doelsoorten en verbindt de Lek en de natuurontwikkeling (11 ha). Er wordt onderzocht of de natuurvriendelijke oever voor een gedeelte naar de oostzijde van de watergang kan worden gespiegeld (particulier grondeigenaar).

Oppervlaktes

	Plangebied 3 ha		Plangebied 8 ha		plangebied totaal 11 ha		EVZ 3 ha
Aanleg wandelpaden (met grasbetonsteen rand)	2225	m2	4425	m2	6650	m2	
Aanleg onderhoudspad/toegangsweg	0		250	m2	250	m2	
Dempen watergang	1291	m2	559	m2	1850	m2	
Verlanden watergang	0		2250		2250	m2	
Graven watergang	386	m2	74	m2	460	m2	
Graven poel	1310	m2	2190	m2	3500	m2	840
Natuurvriendelijke oever 2 m breed	1900	m1	1400	m1	3300	m1	
Natuurvriendelijke oever 5 m breed	0		2170	m1	2170	m1	870
Natuurvriendelijke oevers (2-5 m breed)					17800	m2	3400
Aanplant bos met struiklaag	2560	m2	26340	m2	28900	m2	
Aanplant singels	2550	m2	4200	m2	6750	m2	
Aanplant struweel	2500	m2	1100	m2	3600	m2	1400
Kruidenrijk grasland	12940	m2	27060	m2	40000	m2	7200
Aanplant bomenrij	0		0				23

Doorsnede

Toelichting ontwerp 11 ha natuurontwikkeling

Aan de westzijde van Bergambacht wordt 11 hectare (3 ha en 8 ha) onderscheidende natuur ontwikkeld die zowel leefgebied vormt voor belangrijke doelsoorten als deels recreatieve waarde oplevert voor de inwoners van Bergambacht. Daarnaast biedt het een toonaangevend voorportaal van het nieuwe gemeentehuis. Aan de hand van vier thema's wordt toelichting gegeven op het huidige voorlopig ontwerp.

1. Natuurtypen en doelsoorten

Het gebied wordt grotendeels ingericht met onderscheidende natuur, waarbij bewust is gekozen voor het ontwikkelen van bosstructuren, poelen in combinatie met (deels) behoud van openheid en cultuurhistorische slagenstructuren. Het wordt een meer besloten en gevarieerd natuurgebied binnen het open en weidse veenweide landschap. Dit is geen nieuwe ontwikkeling, van oudsher maken bosjes al onderdeel uit van dit gedeelte van de Krimpenerwaard waarmee het geen weidevogel gebied is. Daarnaast geeft de ontwikkeling van bos kans om bij te dragen aan de gestelde doelstellingen binnen de bossenstrategie. Op basis hiervan en de resultaten en adviesstukken van de LESA (landschap ecologische systeem analyse, ATKB 2024) worden 5 verschillende natuurtypen gerealiseerd binnen het plangebied, te kennen: haagbeuken- essen bos N14.03, ruigteveld N12.06, kruiden- en faunarijk grasland N12.02, zoete-plas N04.02 en veenmoeras (nvo's) N05.03.

Het haagbeuken-essenbos wordt hoofdzakelijk in het zuidelijk deel ontwikkeld dicht tegen de kern van Bergambacht. Dit sluit aan bij de van oudsher aanwezige bosstructuren die door de tijd heen deels verdwenen zijn. De overige opgaande boom- of struweelstructuren sluiten aan op de optrekkende slagenstructuren. De bomenstructuur aan de oostzijde (langs de parkeerplaats) biedt een aaneengesloten vliegroute voor de dwergvleermuis. De bosstructuren worden aan de randen opgebouwd met een struweel en ruigtelaag (onbeheerd grasland) voordat het overgaat in het kruiden- en faunarijk grasland. Deze gradiënt (kern-mantelzoom) zorgt voor een bio-divers habitat waarin microklimaten specialistische soorten kunnen voorkomen en tegelijkertijd een habitat wordt gecreëerd voor generalistische (algemene) soorten. De doelsoorten die zijn gekoppeld aan deze natuurontwikkeling zijn de dwergvleermuis, ransuil, spotvogel en gekraagde roodstaart. Maar ook de heikikker en waterspitsmuis hebben baat bij het toevoegen van de struweelstructuur en ruigte laag, mits deze in nabijheid zijn van waterrijk gebied. Binnen het gebied worden poelen ontwikkelt op de lager gelegen delen, de omvang van de poelen varieert tussen de 400-1000 m2, hebben een maximale diepte van 150 cm en een maximale onderlinge afstand van 300 m. Dit is van belang voor het creëren van leef- en voortplantingswater van de doelsoort kamsalamander. De poelen zijn bewust 'geïsoleerd' en niet in verbinding gebracht met het oppervlaktewater van slotenstructuren ter voorkoming van aanwezigheid van roofvissen. Zowel de poelen als alle watergangen hebben natuurvriendelijke oevers (veenmoeras). De natuurvriendelijke oevers zijn belangrijke leef- en voortplantingsgebieden voor de heikikker, moerassprinkhaan en waterspitsmuis. Het gehele gebied biedt foerageer- en leefgebied voor deze genoemde doelsoorten. Echter, door de kleinschaligheid van het gebied worden geen grote populaties verwacht. Met het ontwerp wordt voldaan aan de vereisten van het waterschap. Met de ontwikkeling van natuurvriendelijke oevers (volgens richtlijnen waterschap) en de ontwikkeling van poelen is er geen afname in wateroppervlak en wordt zelfs extra waterberging ontwikkeld (zie oppervlaktes). In de vervolgfase wordt het watersysteem nog nader uitgewerkt.

2. Landschap

Het slagen- en veenweidelandschap kenmerkt zich cultuurhistorisch door rechtlijnige optrekkende slagenverkaveling met watergangen, open graslanden en af en toe opgaande groenstructuren(singels). De natuurontwikkeling die wordt ontwikkeld is zoals gezegd (kopje 1) onderscheidend vanwege de toevoeging van het bos, poelen en deels gedempte watergangen. Echter geeft het ontwerp voldoende ruimte om naast deze onderscheidende natuur ook het cultuurhistorische slagenlandschap te kunnen beleven door op enkele plekken meer openheid en rechtlijnige watergangen te behouden. Vanuit het gemeentehuis is bijvoorbeeld de openheid richting het gebied grotendeels behouden en ligt het zwaartepunt van opgaande groenstructuren aan de zuidkant van het gebied dichtbij de kern van Bergambacht. De ontwikkeling van de poelen, veenmoeras (nvo) en bos is een ontwikkeling die aansluit bij het landschap voordat de mens deze in cultuur heeft gebracht. Dit ontwerp maakt het mogelijk zowel onderscheidende natuur te ontwikkelen als karakteristieken van het cultuurhistorische slagenlandschap te behouden.

3. Recreatief gebruik en beleving

Het natuurgebied is deels recreatief te gebruiken doormiddel van wandelpaden die verbonden zijn met de nieuw te ontwikkelen parkeerplaats (drie entrees) aan de oostzijde van het terrein. De recreant kan de verschillende natuurtypen van bosschages, poelen, natuurvriendelijke oevers en kruiden- en faunarijke graslanden allemaal ervaren. Tegelijkertijd is ook op enkele plekken de cultuurhistorische slagenverkaveling als structuur ervaarbaar gehouden. De opgaande struweel- en boomstructuren en bosschages zorgen voor gelaagdheid in het landschap en voorkomen dat drukte binnen het recreatiegebied wordt ervaren. Aansluitend op het Lekweidepad is het gebied deels honden losloopgebied. Het overgrote deel is echter hondenvrij vanwege de doelstellingen voor flora en fauna. Het gebied ten oosten van het wandelpad is het hondenlosloopgebied en ten westen van het pad is de honden vrije zone (verboden voor honden). Het wandelpad vormt hiermee dus de begrenzing van beide zones. De wandelpaden zijn (half)verhard (b.v. leempaden), geleidelijk opgehoogd (max. 50 cm t.a.v maaiveld) en rolstoeltoegankelijk. De routing is divers en er kunnen verschillende rondjes worden gelopen, zowel vanuit Bergambacht als vanuit het gemeentehuis. Bewust is er alleen in het voorste gedeelte van het bos een wandelpad aangelegd zodat een groot deel van het bos geen verstoring ondergaat. De buitenste twee percelen (westzijde) van het gebied zijn niet recreatief te gebruiken zodat ook hier de natuur ongestoord zich kan ontwikkelen. Om dit deel wel beleefbaar te maken voor de recreant wordt (in latere planvorming) een belevingsplek ontwikkeld in het midden van het gebied.

4. Uitvoering en beheer

De natuurtypen vragen met wisselende frequentie en intensiteit om beheer en onderhoud. Om in het gebied op alle nodige plekken te kunnen komen worden de recreatiepaden zo ingericht dat naast de 2 meter brede (half)verharding ook aan weerskanten 0.5 m betonraster wordt gemaakt. Het gedeelte dat recreatief niet bereikbaar is, is via een dam aan de zuidzijde toegankelijk, of vanaf de kant van Dunea. Ook zijn er beheerzones (4-5 m breed) aangegeven tussen opgaande groenstructuren en langs de nvo's, deze zones moeten begaanbaar en toegankelijk blijven voor het uitvoeren van beheermaatregelen.